

2. Шиян Н. І. Концептуальні основи економічної діяльності держави в аграрному виробництві. Харк. держ. аграрний університет ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2022. 42 с.

3. Poltorak, A., Stamat, V., Sukhorukova, A., Dovgal, I., & Onyshchenko, D. (2024). Strategies for regional disproportion management to restore economic security in the Ukrainian agricultural sector. *Ekonomika APK*, 31(6), 48–58. <https://doi.org/10.32317/ekon.apk/6.2024.48>

Abstract: *the definition of strategic planning as a system of all the variety of types of planned activities at the enterprise is studied. It is noted that the effective solution of the tasks of the strategic plan in the system of state regulation is facilitated by such elements as monetary and budgetary regulators. It is proved that the relationship between forecasting and programming in the process of implementing the strategy is manifested in maintaining the positive aspects of the effectiveness of the corresponding program.*

Keywords: *strategic planning, strategy, planning, agricultural sector, development of the agricultural sector.*

Науковий керівник:

Сухорукова А.Л.,

канд. наук з держ. упр, доцент

кафедри менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 336

Сучасний стан оподаткування банківських установ

Віталій Пастушенко,

здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *у роботі розглянуто зміни у банківському оподаткуванні в Україні у 2023-2024 роках, досліджено їхні причини та наслідки для фінансової системи.*

Ключові слова: *податковий менеджмент, банківський сектор, податкова система, прибутки банків, податкові ставки.*

Банківський сектор є важливою частиною фінансової системи України, оскільки забезпечує акумулювання та перерозподіл коштів, кредитування економіки та підтримку платіжної інфраструктури.

У 2023 році банківське оподаткування в Україні зазнало змін, спричинених необхідністю фінансової підтримки державного бюджету в умовах війни.

Основною метою цього дослідження є аналіз запроваджених змін у податковій політиці та їх наслідків для банківського сектору.

До 2022 року номінальна ставка податку на прибуток для банків становила 18%. У період 2019-2021 років банківський сектор демонстрував стабільний чистий прибуток у розмірі 50-80 млрд грн при податковому навантаженні в межах 8-10% [1].

Підвищення податкових ставок для банків у 2023-2024 роках зумовлене економічною кризою, викликаною війною, та необхідністю підтримки державного бюджету. Значне зростання державних витрат вимагало пошуку додаткових доходів, а банківський сектор демонстрував високі прибутки навіть в умовах нестабільності. Високі процентні ставки НБУ у 2023 році та зростання ліквідності призвели до накопичення капіталу у фінансовому секторі, що обмежувало кредитування реальної економіки [2].

Законом від 21.11.2023 р. № 3474-20 [3] базова ставка оподаткування для банків була встановлена на рівні 25%, однак у 2023 її ретроспективно підвищили до 50%, і ця ж ставка залишалася чинною у 2024 році відповідно до положень Закону від 10.10.2024 р. №4015-IX [4].

Згідно з даними НБУ [5], у 2023 році чистий прибуток банків склав близько 159 млрд грн, а сума сплачених податків – 76,2 млрд грн, відсоток податкового навантаження 47,92%. У 2024 році прибуток банків сягнув 175,6 млрд грн, з яких до бюджету відповідно Закону від 10.10.2024 №4015-IX повинно бути сплачено 87,8 млрд грн [6].

Таким чином, підвищення податкової ставки для банків у 2023-2024 роках було необхідним кроком для забезпечення фінансової підтримки держави в умовах війни. Це рішення дозволило залучити значні бюджетні надходження. Однак це водночас призвело до зростання податкового навантаження на банківський сектор, що може обмежити його кредитну активність. Заплановане повернення до базової ставки 25% у 2025 році має сприяти поступовому відновленню фінансової стійкості банківської системи та збалансованості між податковими зобов'язаннями та можливостями розвитку сектора.

Список використаних джерел:

1. Полторак А.С., Ческідова І. О. Податковий менеджмент в системі гарантування фінансової стійкості банківської діяльності. *Економіко-правові дискусії* : III Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція студентів, аспірантів та науковців (м. Кропивницький, 30 березня 2022 р.). Кропивницький: Льотна академія Національного авіаційного університету. 2022. С. 142-145. URL: <https://is.gd/2NwVVn> (дата звернення 19.02.2024).

2. Економічна правда. Надподатки на надприбутки: чому держава оподатковує банки "заднім числом" і що це змінить? *Економічна правда*. URL: <https://epravda.com.ua/publications/2023/11/22/706863/> (дата звернення: 19.02.2025).

3. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування банків та інших платників податків : Закон України від 21.11.2023 р. № 3474-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3474-20#Text> (дата звернення: 19.02.2025).

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану: Закон України від 10.10.2024 р. № 4015-IX
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4015-IX#Text> (дата звернення: 19.02.2025).

5. Банківський сектор отримав 86,5 млрд грн прибутку за 2023 рік згідно з оперативними даними. Національний банк України.
URL: <https://surl.li/izbljs> (дата звернення: 19.02.2025)

6. Opendatabot. 44,52 млрд грн податку на прибуток заплатять банки за неповний 2024 рік. Опендатабот.
URL: <https://opendatabot.ua/analytics/banks-2024-11> (дата звернення: 19.02.2025).

Abstract: *The paper analyzes the changes in bank taxation in Ukraine in 2023-2024, examines their causes and consequences for the financial system.*

Keywords: *tax management, banking sector, tax system, bank profits, tax rates.*

Науковий керівник:

Полторак А.С.,

д-р екон. наук, професор, завідувач
кафедри менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 336.22:339.923

Податкова амністія: міжнародний досвід та можливості для України

Тетяна Слободян,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *розглянуто міжнародний досвід реалізації податкової амністії в різних країнах світу, а також результати кампанії одноразового декларування в Україні, основні виклики та перешкоди на шляху її ефективного впровадження.*

Ключові слова: *податкова амністія, міжнародний досвід, детінізація економіки, добровільне декларування, податкова політика України.*

Податкова амністія є інструментом, який уряди різних країн використовують для легалізації незадекларованих доходів та активів громадян.